

30

Maart 2013

Clunformatie

De nieuwsbrief van de Clun Forest Schapenvereniging

In deze uitgave:

- Van de bestuurstafel.....
- Ik geef het stokje door aan ...
- Fokkerslatijn
- Met schapen naar fair of beurs
- Status scrapieresistent
- Verslag lammereninspectie 2012
- Verslag ledenvergadering 10 nov. 2012
- Ontheffing coupeerverbod
- Magazine Levende Have
- Belangrijke data

Van de bestuurstafel.....

Op het moment van schrijven moet het bestuur nog “Om de tafel”, zoals we in de spreektaal plegen te zeggen. Gelukkig maar, want in het tweede weekend van februari ligt er een behoorlijk pak verse sneeuw. Geen pretje om vanuit alle delen van het land naar Barneveld te moeten rijden. Het is goed koud, maar de eerste lammeren staan lekker met moeders in de beschermende stal, mijn eerste lammeren, een tweeling van beider geslacht. Ik weet niet hoe het jullie allemaal vergaat, maar ik betrap me er op, dat ik gedurende de aflammtijd

regelmatig aan het optellen en delen en noteren ben. Hoeveel oitjes en rammetjes, van hoeveel oien en dan de gemiddelden. We noteren alles in een geboorteschrift. Hoe was het geboorteverloop, gingen de lammetjes snel drinken etc. En wat ook van groot belang is : Het meten van de staartlengte en de gewichten van de lammetjes. Wij vragen u dringend om deze maten/gewichten te noteren en op het geboortebericht of via NSFO-Online door te geven aan de NSFO. Om het couperen, ook in de toekomst mogelijk te maken is het belangrijk om een staartenfokbeleid op te stellen. Het bestuur zal op de eerstvolgende bestuursvergadering voorstellen bespreken, die op de Algemene ledenvergadering besproken zullen worden. We staan weer aan het begin van een nieuw verenigingsjaar. In deze Clunformatie treft u de data aan van de verschillende evenementen. Op de valreep kreeg ik een schrijven van de organisatie van de Dag van het Schaap. Dit evenement stond gepland voor 2013, maar wordt, wegens verbouwingwerkzaamheden van de locatie in Ermelo, een jaar opgeschoven. De meeste evenementen zullen op vaste locaties plaatsvinden. Echter voor de Fokkerscontactdag zoeken we nog een enthousiaste fokker, die zijn/haar stal of weide openstelt voor een gezellig stel Clun Forest-fokkers. Ervaring in het organiseren is zeker geen vereiste. Vanuit de vereniging wordt meegedacht en geholpen bij de voorbereiding van zo'n dag. Graag opgeven bij het bestuur. Wij wensen u veel plezier met het lezen van deze Clunformatie.

Namens het bestuur, Ton van der Toorn (secretaris).

Foto's boven: oien in de sneeuw bij André van den Ouden in Hazerswoude

Kopij gaarne doorgeven aan Lian Hielkema:
e-mail: lian.hielkema@xs4all.nl
postadres: Parkstraat 14
4021 CB Maurik

Verandering van e-mailadres
gaarne doorgeven aan:
info@clunforest.nl

Pag. 1

Clunformatie no. 30

Ik geef het stokje door aan.....

Wie moet het stokje krijgen? Dit keer het liefst een jonge fokker. Tja, dan moet je naar Groningen. Egbert ter Veen heet hij - je weet wel, die jongen met die bos krullen en dat baardje; komt wel eens kijken op een keuring, maar hij doet nooit mee. Waarom niet? Niet zwoegerziektevrij, jammer. Hoe komt dat eigenlijk?

Of ik dus een stukje voor het stokje wil schrijven. Natuurlijk, zeer vereerd.

10 jaar geleden kreeg ik 2 schapen van de burens, daar is mijn schaapskudde uit ontstaan. De hele kudde? Nee dat niet, 1 van de schapen ging al vrij gauw dood: na een zware bevalling kreeg ze blauwuier. Ongeneeslijk. Het ander schaap is nu 13 jaar, en is de stammoeder van een deel van de kudde. In 2008 waren bijna alle enters gуст; ik had toen 15 oude schapen en 8 enters. Maar ik wou wel doorgroeien, dus besloot ik er wat schapen bij te kopen. Na even zoeken kwam ik op Marktplaats een mooi koppel schapen tegen van iemand die er mee ging

stoppen. Mooie grote lange schapen met een zwarte kop en van die gekke oortjes die recht overeind stonden. Clun Forest schapen - nog nooit van gehoord, even op internet kijken wat voor schapen dat zijn: "goede moeders, veel melk, brengen makkelijk 2 lammeren groot". Dat leek me wel wat. En zo heb ik de kudde van Guido de Bree overgenomen. En toen stond er dus een groot koppel schapen in het land met mooie lammeren erbij.

Er bleek ook een fokkerijvereniging te bestaan - misschien wel leuk om daar lid van te worden, handig voor contacten. Misschien ook een keer meedoen aan een keuring. Eens kijken hoe dat werkt: je moet zwoegervrij zijn staat er. O, dat ben ik niet, eens kijken wat zo'n grapje kost. Nee, eerst maar even niet: de schapen zijn het probleem niet maar er lopen ook nog geiten, die moeten dan ook.

Dus tot zover is het kijken maar niet meedoen.

Inmiddels zijn we bijna 5 jaar verder, met een koppel van 40 oaien waarvan 9 Cluns. Ondertussen heb ik een hoop geleerd: zo kunnen de Cluns niet tegen pittig gras, oftewel goed bemest land op de klei met een beetje kunstmest. Moeilijk hoor, als je in de agrarische sector werkt: overall mooi vet gras behalve thuis. Maar aangezien de geiten ook hun structuur moeten hebben is het niet zo erg, en kunstmest wordt ook steeds duurder. Toch blijf ik met een probleem zitten. De enters worden niet drachtig - wel van de gewone schapen maar niet van de Cluns. En dat brengt die nieuwe aanwas wel wat in de knel: eerst 14 en nu nog 9 en 5 guste enters. Die overigens, hoe mooi ook, wel naar de slacht gaan.

Clunformatie no. 30

Want waar ligt je fokdoel. Bij mij is dat een mooi beveleesd schaap dat makkelijk 2 zo niet 3 lammeren groot brengt, het liefst zelf aflammert en als enter drachtig wordt. En lang meegaat, liefst 8 jaar of langer. En voor wie fok je die schapen. Voor jezelf omdat jij dat wil, of meer op raskenmerk, of voor het paradepaardje op de keuring? Allemaal super, want zo hou je variatie binnen een ras. Zelf mag ik graag experimenteren met andere rassen of met inkruisen.

Zo lopen er al verscheidene rond. Om ze maar even te noemen: het boerenschaap oftewel de stammoeder van $\frac{3}{4}$ van de kudde. Daarna is er met Fries melkschaap ingekruist voor melk en makkelijk lammeren. Toen kwam de Lleyn, een oud melkschaap uit Wales dat tegenwoordig steeds meer in opkomst is vanwege de goede moedereigenschappen en de melk. Ook heb ik 3 jaar een Swifter ram gebruikt, een super productieschaap. Toen kwam de Clun Forest in beeld, waarmee de Swifter gekruist is. Daarna de Texelaar voor, u raadt het al, meer vlees. Afgelopen 2 jaar heb ik een Blessumer gebruikt, ook een echt productieschaap, en als laatste een Lleyn x Romney voor de enters.

Toch probeer ik een aantal zuivere Cluns over te houden, maar ja als ze gust blijven...

Om even over het kruisen door te gaan: de Clun Forest doet het daarbij uitstekend, van beide kanten. Als je op de Clun oaien een goed vleesschaap zet, krijg je een snelgroeiend lam dat op tijd slachtrijp is en dus snel weg kan. Andersom werkt ook goed. Vooral de oaien met Lleyn bloed in de aderen doen het erg goed. Hiernaast een enter uit een drieling van een halve Lleyn. De vader is Clun Forest.

Even kijken of er nog wat aan het lammeren is hoor, zo terug... Ah, weer een mooie drieling, alles lag goed dus dat ging makkelijk. Dat was het 23ste schaap. Even voor de getallen: 23 schapen gelammerd, 45 lammeren + 1 dood. Moet ik er wel bij zeggen dat de meeste enters nog moeten komen. Nog 17 te gaan.

Nu gauw verder: de Lleyn is een sober melkschaap dat ook goed beveleesd is, goede moedereigenschappen heeft en makkelijk 2 lammeren grootbrengt. Past mooi in het plaatje, want de Clun Forest heeft immers dezelfde eigenschappen. Misschien dat ze daarom goed bij elkaar passen. Alleen de Lleyn is wit en de Clun Forest ... tja, dat weten jullie wel. Dus ik krijg zo langzamerhand een kleurrijk koppel: afgezien van de Cluns zijn er bruine schapen, witte met lichtbruine kop of met gespikkelde kop.

Over kleurrijk gesproken: even een klein bruggetje naar de 25 geiten die ongeveer net zo kleurrijk zijn, ook door inkruisen met Franse Alpine geiten voor de melk waarvan ik kaas maak. Ook hier veel rassen gebruikt voor melk, goede conditie, sterke benen en nu dus Franse Alpine voor een grotere uierboezem. In de uierboezem wordt de melk opgeslagen en aangezien ik 1 keer daags melk is die opslag wel nodig. Naast de schapen heb ik dus nog 25 geiten voor de kaas. Deze tak probeer ik de laatste jaren professioneel op te zetten om zo een

Clunformatie no. 30

goede afzet te hebben voor de kaas en later misschien vleesverkoop van de schapen. Hier komt nogal wat bij kijken: hygiëne, regelgeving, haccp, en ga zo maar door.

Een mooie sport om uiteindelijk zelfstandig agrarisch ondernemer te worden of kort gezegd boer. Kan dat nog in Nederland? Tuurlijk, alles kan als je maar wilt.

(Links op de foto in de hoek zie je mijn moeder zonder wie het nooit allemaal lukt. De geiten hebben het wat koud op zondag 10 maart, wanneer er weer sneeuw ligt.)

Dus ben je in het hoge noorden, kom dan eens langs voor een stukje geitenkaas. Of een bakje koffie natuurlijk.

Groeten uit het hoge noorden,
Egbert ter Veen

PS: graag zou ik eens wat willen horen over de fokkerij van Ton Frumau, waar ik afgelopen jaar de ram FBB-174 (zie rechts) van heb via Outger Commandeur. Alsnog dank daarvoor. Dus Ton, het stukje is aan jou..

Fokkerslatijn

Gerard Scholtes heeft met behulp van NSFO-online een bestand gemaakt van 12.420 (!) stamboek Clun Forest schapen. Dit zijn de dieren die in Nederland geboren zijn sinds de eerste Cluns eind jaren zeventig naar Nederland kwamen. Gerard heeft deze dieren ingevoerd in een computerprogramma dat werd ontwikkeld door een Duits diergezondheidsinstituut. Dat leverde interessante gegevens op over de ontwikkeling van onze fokkerij. Bijvoorbeeld: de top drie van oaien die de meeste lammeren wierpen, bestaat helemaal uit dieren van Gerard: Aan kop gaat SBN 017 (de beroemde Polly van Damburgh) met 34 lammeren. Daar waren een lang leven (16 jaar) en aardig wat vierlingen voor nodig! Op Gerards website is Polly met een van haar vierlingen te bewonderen. De nummer 2 op de lijst

kwam niet verder dan 24 lammeren – ook nog een heel respectabel aantal natuurlijk. De ram met de meeste nakomelingen was SAN 028, van Van der Schaaf uit Annen, die in zijn eentje voor bijna 150 lammeren zorgde. Maar als je kijkt naar de ram met de meeste lammeren die zelf ook weer de fokkerij ingingen, dan gaat de Engelse importram FAF 00025 van Tom Francis aan kop met 54 dieren.

Een belangrijk gegeven in de fokkerij is inteelt. In een gesloten stamboek kun je inteelt nooit helemaal voorkomen. Ooit zijn we immers met een klein aantal importdieren begonnen, waar nu al onze dieren van afstammen. Omdat de nakomelingen-lijnen van de eerste dieren later altijd wel weer een keer met elkaar gepaard zijn, lopen er verwantschapsrelaties door het hele

Clunformatie no. 30

stamboek heen. En zo krijg je dus inteelt. Maar de inteelt moet natuurlijk wel binnen de perken blijven. Om aan de veilige kant te zitten, mag de toename van de inteelt van jaar op jaar niet boven de 1 procent (0,01) uitkomen, zeggen fokkerijdeskundigen. Gelukkig zitten we dan met de Clun Forest nog wel goed. Bij ons is de inteelttoename over de laatste dertig jaar 0,00388 per jaar.

Het computerprogramma heeft nog veel meer gegevens geleverd, over technische zaken zoals generatie-interval, de verdeling van ooien en rammen in leeftijdsklassen, en de effectieve populatiegrootte. Wie geïnteresseerd is kan het hele rapport bij Gerard of bij mij opvragen.

Bert Theunissen

Show uw Clun Forest schapen op een fair of beurs

De winter wil maar met moeite verdwijnen en we zitten met smart op het voorjaar te wachten. Bij veel Clun Forest fokkers is het voorjaar al een beetje begonnen, doordat de eerste lammeren inmiddels zijn geboren. Toch lijkt het zomerseizoen nog ver weg.

Zoals u weet vliegt de tijd, en voor je het weet groeit en bloeit alles weer naar hartelust en dartelen de lammeren in de wei. Dan staat ook het seizoen van de beurzen, fairs, markten, fokveedagen, etc. weer voor de deur. Natuurlijk zijn er onze eigen regionale en nationale keuringen, maar er is meer te doen in de zomermaanden. Wij horen regelmatig dat leden van de Clun Forest schapenvereniging fairs, streekdagen, etc. bezoeken. En af en toe zijn er ook leden die daar een paar van hun dieren tonen aan het publiek. Dat is in de eerste plaats erg leuk om te doen. Misschien levert het wel nieuwe contacten op en/of kopers voor de lammeren die u zelf niet aan wilt houden. Daarnaast is het natuurlijk uitstekende promotie voor het Clun Forest ras.

Als pr-commissie juichen we deelname aan dergelijke fairs of beurzen natuurlijk van harte toe. En indien gewenst helpen we dan ook graag een handje om de promotie zo goed mogelijk te laten zijn. Er is promotiemateriaal beschikbaar (vlaggen/banners, flyers, etc.) wat u prima kunt gebruiken om uw 'stand' aan te kleden. Als u tijdig contact opneemt met één van de leden van de pr-commissie dan kunnen we in overleg zorgen dat de nodige materialen naar u toe komen.

En als we op de hoogte zijn van uw aanwezigheid op een lokale beurs of fair, dan zorgen we er ook voor dat dat bekend wordt gemaakt via bijvoorbeeld de Clunformatie, Facebook, Twitter, etc.

Op deze manier heeft u – samen met uw Cluns – een mooie dag, en helpt u tegelijkertijd de vereniging aan extra promotie voor ons fraaie ras.

Hopelijk zien we u deze zomer (met uw schapen) op mooie zonnige beursdagen!

De PR-commissie,
Marijke van der Duijs
Ton Frumau
André van den Ouden

Clunformatie no. 30

Status scrapieresistent

Als uw bedrijf de status scrapieresistent heeft dan krijgen lammeren die worden geboren ook automatisch de status ARR/ARR toegekend. Dat kan belangrijk zijn als u dieren aan collega-fokkers wilt verkopen.

Heeft u allemaal al dieren met de status ARR/ARR, maar nog niet de officiële scrapieresistent-status, dan kunt u die aanvragen bij de Gezondheidsdienst voor Dieren. Om de status dan te verkrijgen is een bedrijfscontrolebezoek nodig. Onze vereniging heeft de afspraak gemaakt met de Gezondheidsdienst dat zo'n controlebezoek voor kleine hobbyfokkers ook door stamboekinspecteurs van onze vereniging uitgevoerd kan worden. In dat geval zijn aan een dergelijk bezoek geen extra kosten verbonden.

Als u hierover meer wilt weten dan kunt u contact opnemen met Gerard Scholtes (info@clunforest.nl), die dit voor ons met de Gezondheidsdienst coördineert.

Verslag Lammereninspectie 2012

Inleiding.

Het lammer seizoen 2012 begon erg spannend met het Smallerberg virus. Uit de informatie van de GD hadden de oaien die besmet waren na de 50^e dag van de dracht het grootste risico op misvormde lammeren. Gelukkig bleef voor de Clun Forest deze vrees uit. Wel merkten we in de vereniging dat er iets meer oaien niet drachtig waren geworden. Het zou kunnen dat deze in de eerste 50 dagen verworpen hadden. Al met al hebben we toch een mooi lammerseizoen achter de rug. Vanaf juni zijn we met 6 teams gestart met het inspecteren van de lammeren. Dit wordt sinds 1992 door vrijwilligers uitgevoerd, die dit inmiddels al weer 20 jaar met veel animo en plezier doen voor onze Clun Forest Schapenvereniging. Doordat dit door vrijwilligers wordt uitgevoerd kunnen de kosten van de inspectie beperkt blijven.

Algemeen.

In 2012 hebben 6 commissies de inspecties uitgevoerd en bezochten of hadden we contact met 58 bedrijven. Bij 1 bedrijf worden de lammeren volgend jaar in de inspectie meegenomen. Bij de inspecties zijn 37 lammeren niet geïnspecteerd omdat deze al verkocht waren. Een aantal bedrijven had de geboorteberichten nog niet opgestuurd en dat gebeurde nadat telefonisch contact met hen werd opgenomen of er lammeren waren geboren i.v.m. onze inspectierondes. De geboorte van late lammeren en de afronding van de inspectierondes van vorig jaar was aanleiding dat bij 1 bedrijf in 2011 nog een dier moest worden geïnspecteerd van het vorig jaar. Tot slot werd bij een bedrijf in juli nog een ram geïnspecteerd van 2009 die dit jaar ingezet zou gaan worden voor het dekseizoen 2012.

Inmiddels maken 33 van de bezochte leden gebruik van NSFO-online. Van SG-online maken 12 leden gebruik. Er zijn 8 leden die voor beide programma's een abonnement hebben. De overige 13 leden maakte geen gebruik van deze programma's of was dit niet op het formulier vermeld. Een aantal leden gaf aan dat NSFO-Online een moeilijk programma is en gebruiksvriendelijker moet worden.

Inspectiecommissie.

De commissieleden die in 2011 de inspectie hebben verzorgd in de verschillende rayons zijn:

Noord	-	Jan Wever en Jan Veenstra
Noordwest	-	Ton Frumau en Gerard Scholtes
Zuidwest	-	Gerard Scholtes en Ton Frumau/André van den Ouden

Clunformatie no. 30

Midden	-	Ton van der Toorn en Jan Muijs
Oost	-	Marijke van der Duijs en Ad Ordelman
Zuid	-	Bert Theunissen en Toon Verhoeven

Inspectiekosten.

Het aantal gereden kilometers voor de inspectie is in totaal 3829 km.

Bedrijfsresultaten.

Onderstaande tabel geeft een weergave over de grootte van de bedrijven. Dit is alleen een weergave van de bezochte bedrijven en geeft geen beeld over het totaal van onze leden. In de samenstelling van de bedrijven is in de laatste jaren weinig veranderd.

Aantal oudere dieren op bedrijven:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1 tm 3	12	15	8	11	20	12	9	16	15
4 tm 6	35	28	29	21	16	20	14	14	19
7 tm 9	8	16	16	22	14	11	15	14	13
10 tm 15	15	19	17	14	16	20	12	11	9
16	2		4			1	1	1	
17			1	2			3	1	
18		2	1	1		1	1		
19	1	2					1		1
20		1	1						
22				1					1
23			1	1					
25				1				1	
26	1								
27			1						
30			1	1					
31			1						
32							2		
34					2				
36						1			
41					1				
48				1					
114						1			
totalen	74	83	81	76	69	67	57	58	58

Aantal certificaatwaardige (zwoegerziektevrije) bedrijven: 49

Aantal niet certificaatwaardige bedrijven of onbekend: 9

Aantal bedrijven dat meedoet aan scrapie onderzoek 47

Aantal bedrijven dat niet meedoet aan scrapie onderzoek of onbekend 9

Aantal bedrijven dat in onderzoek is voor scrapie 3

Dieren van het vorig jaar geïnspecteerd en goedgekeurd 1

Dieren van voorgaande jaren geïnspecteerd en goedgekeurd door
bijzondere omstandigheden 1

Clunformatie no. 30

Inspectieresultaten.

Geconstateerde afwijkingen:

Code	Afkeuring	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
01	varkensbek		1	1	2	3	2	2	1
02	Snoeksbek	7	1	4	10	3	9	6	7
05,42	Kleurafw. wol	6	10	9	8	3	3	9	3
06	Groenkauwer								-
07	Blind					1			-
08	Geslachtsafw	2					2		-
09	Aarsopening	1					-		-
24	Koehakkig	2			1		-		-
25,26,27 ,28,43	Beenstand	3	3	4	4	1	1	1	1
29	Zwakke koten	1		2		2	-	2	2
30,31,46	Testikels	4	8	10	9	13	5	7	10
32	Nauw voor						-		-
35,36	Rug	1	3		1		-		-
38	Afwyk. type						1	1	-
39	Kopkleur		2	3	2	2	2		1
40	Oorstand	5	2	2	1	1	-	2	-
41	Niet ontwikkeld	4	12	10	1	10	3	2	6
47	Overige bekafw.				1	1	-		-
48	Weinig wol op kop (Moeder/vaderR- Status)		5	5	1	9	4		-
	Hersenafwijking							1	-
	Hoorntjes							2	-
Totalen		36	47	50	44	49	32	35	31

In 2012 zijn 473 Clun Forestt lammeren geboren waarvan 214 ooilammeren en 253 ramlammeren.

Aantal stamboekwaardige lammeren	417
Aantal voorlopig afgekeurd voor stamboek	7
Aantal <u>niet</u> stamboekwaardige lammeren	23
Aantal niet geïnspecteerde lammeren	26
Aantal aanwezige ooiën op 1 oktober 2012 > 1 jaar	601
Aantal aanwezige rammen op 1 oktober 2012 > 1 jaar	63

Bijzonderheden.

Bij een aantal bedrijven zijn steekproeven gedaan bij de lammeren over de afstamming. We hebben de lammeren een voor een de moeder laten zoeken, om zodoende overtuigd te zijn van de afstamming.

Bij alle bedrijven werden de nieuwe oormerken gebruikt. Ervaringen waren van goed tot bijzonder slecht. Veel oren uitgescheurd, zelfs zo hevig dat er geen nieuw oormerk meer kon

Clunformatie no. 30

worden ingebracht. De ervaringen bij een fokker met het kleinere oormerk van Elda waren bijzonder goed.

Een aantal leden heeft de geboorteberichten te laat opgestuurd of pas nadat de commissie contact opnam i.v.m. de inspectie. Dit geeft extra werkzaamheden voor de inspecteurs.

Controleer een keer extra of u de juiste nummers in uw tang heeft gedaan. Want het blijft voor velen toch een nerveus gebeuren om oormerken in te doen. Dit kan leiden tot twee verschillende oormerken in de oren.

Controleer of uw tang niet te strak staat. Dit kan mede oorschade veroorzaken.

U dient aan het NSFO een deklijst of in geval een ram van een andere fokker is gebruikt, een dekverklaring op te zenden waardoor controle op de gebruikte ram wordt nagegaan.

Bij de inspectie zijn de lammeren waarvan nog geen geboorteberichten bij de inspectiecommissies waren, meegenomen bij de inspectie, doch dit geeft problemen bij de administratieve verwerking van de stamboekgegevens.

Het is voor de inspectiecommissies geen probleem om voor nieuwe leden behulpzaam te zijn bij het inbrengen van de oormerken.

Ook dit jaar op een enkele uitzondering na weer voortreffelijke medewerking van iedereen.

Er werd bij de inspectie dit jaar gekozen om de VG status voorlopig afgekeurd te geven. Dit om te voorkomen dat de verwachting wordt gewekt dat een lam op termijn automatisch goedgekeurd zou zijn en op een keuring wordt aangeboden. Een VG status dient altijd nog herkeurd te worden.

Lammeren van niet stamboekwaardige ouders kunnen niet in het stamboek worden opgenomen evenals lammeren waarvan de ouders niet meer zijn te traceren.

Aanbevelingen.

Wij vragen u mede namens het NSFO, Mevr. Marjo van Bergen, om vooral tijdig de deklijsten en geboorteberichten in te vullen. De deklijsten invullen kan via NSFO-online. De dekverklaringen moeten naar het NSFO worden opgestuurd. Deze rammen worden handmatig toegevoegd, waarna de deklijsten digitaal kunnen worden ingevoerd. De geboorteberichten kunnen eveneens digitaal worden ingevoerd in NSFO online. Degene die geen abonnement hebben op NSFO-online dienen dit binnen 2 weken na de geboortes op te sturen of per e-mail. De leden die gebruik maken van SG-Online dienen de geboorteberichten op papier of per e-mail aan het NSFO aan te bieden en niet in SG-online in te voeren. Er is nl geen koppeling tussen SG-online en NSFO online. Dit geeft problemen met de verwerking.

Wij rekenen wel op uw medewerking om in een zo kort mogelijke periode de inspecties te kunnen afspreken.

Voor nieuwe leden blijven de inspectiecommissies hulp bieden bij het inbrengen van de oormerken.

Te jonge lammeren in overleg met de fokkers op een later tijdstip te controleren, waarbij zoveel mogelijk moet worden voorkomen dat 2x een bezoek moet worden gebracht.

Wilt u zorgen voor een zodanige plaats bij de inspectie, zodat ook de beoordeling van het beenwerk en de koten goed kan plaats vinden. Een verharde ondergrond is een pre.

Wilt u uw lammeren voor de inspectie tijdig ophokken. Dit voorkomt onnodige tijd voor de inspectieteams.

Bestel tijdig uw oormerken. Hiervoor wordt aan het einde van het jaar door de vereniging een inventarisatie gedaan om in aanmerking te komen voor een staffelkorting.

Verder verzoeken wij de verkopers van lammeren deze pas te verkopen na de inspectie. Dit geeft voor de inspectiecommissies minder problemen i.v.m. afspraken e.d. terwijl de koper ook duidelijkheid heeft over de stamboekwaardigheid van de gekochte dieren.

Clunformatie no. 30

Tot slot.

We komen ook in 2013 graag weer bij u langs en als het kan, probeert u dan bij de inspectie aanwezig te zijn. U krijgt uitleg over de wijze van inspecteren en de inspectieteams kunnen u advies geven over de selectie. Bovendien kunnen we u dan vragen beantwoorden die bij u leven. Met name bij de ramlammeren zullen we nog een strengere selectie gaan toepassen om zodoende onze stamboekdieren op een hoger niveau te brengen. Ook zullen we binnen het bestuur een voorstel voorbereiden hoe we met het fokbeleid ten aanzien van de staarten om moeten gaan. Om te voorkomen dat we onze ontheffing verliezen zullen we hier actief op moeten gaan fokken.

Dank aan iedereen voor de inzet en medewerking in dit inspectiejaar 2012.

Wij hopen met het NSFO, Mevr. Marjo van Bergen, op dezelfde plezierige wijze samen te mogen werken. Voor haar ligt nog een mooie taak om NSFO-online door te ontwikkelen en het gebruiksvriendelijker te maken.

Onze leden in de klankbordgroep willen graag een bijdrage leveren, waarbij we ook rekenen op begrip en medewerking van onze leden.

Soerendonk, november 2012.

Namens de Inspectiecommissies,

Toon Verhoeven

Verlag van de Algemene Ledenvergadering van de Clun Forest Schapenvereniging.

Datum 10 november 2012 te Wageningen. Afmeldingen ontvangen van de leden: Hyma, de Boer, Heijman, Frumau, Metselaar, van Heel, Braams en Torenbos en Kersemakers (met de groeten aan de vergadelaars)

Na de opening door de voorzitter, kwamen de volgende agendapunten aan de orde:

1. Ingekomen stukken. Naast een groot aantal brieven m.b.t. het conflict tussen GD en NSFO waren daarnaast uitnodigingen voor overleg staartenfokbeleid (Rita Hoving/WUR, 30-10-12) en voor een bijeenkomst van stamboeken met softwareleveranciers.
2. Verslag 14-04-2012. Het verslag werd zonder wijzigingen goedgekeurd.
3. Inspectieverslag. Het verslag werd gemaakt en uitgedeeld door Toon Verhoeven en tijdens de vergadering besproken. Een vraag die we ons stellen: Hoeveel goedgekeurde lammeren worden later ingezet als fok-ooien? 70 tot 80% van oilammeren kan in het eerste jaar gedekt worden is de verwachting.
4. Begroting. Gerard Scholtes deelt de begroting 2013 uit en neemt dit vervolgens door. De contributie blijft 37 euro. Een aantal sponsors moet nog benaderd worden voor het voldoen van de toegezegde bedragen. Dit opnemen met André van den Ouden.
5. Staartlengte. Ook in 2013 weer meten van de gewichten en staartlengten. Er ligt een rapport van een evaluatie in Lelystad. Er volgt een korte discussie hoe nu verder te gaan. Verplichtingen t.a.v. inzet van rammen? Het bestuur komt met een voorstel.
6. Keurmeesterscursus. De 2-daagse cursus van Mart Nijssen was een succes. De inspecteurs hebben er veel van opgestoken en zijn hierdoor nog meer op 1 lijn gekomen t.a.v. de inspecties en het beoordelen/waarderen van de dieren. Uitgangspunten: karkas moet goed zijn, evenredigheid is een belangrijk punt alsmede de beenstand en daarbij ook de verschillende onderdelen die bij het typische van het ras horen. Toon deelt de hierbij behorende lijsten uit.

Clunformatie no. 30

7. Evaluatie evenementen. De fokkersdag bij Theunissen/Hielkema was een prima dag met een mooi en wetenswaardig programma. Noordelijke keuring bij Veenstra in Makkinga was een succes. Mooi weer, een groot aantal dieren en goede organisatie. Voor herhaling vatbaar! De Nationale was wederom in Kootwijkerbroek en was een bijzonder gezellig keuring met goede dieren. Keurmeesters waren Ralph Fulton en Frank Gwilliam. Vragen en opmerkingen: Klaas Steenbeek had na de noordelijke keuring wat last van diarree (zijn dieren wel te verstaan) en dit had invloed op voorbereiding van de Nationale. Wellicht toch wat teveel stress voor de dieren. Misschien wat meer ruimte houden tussen de keuringen en de Nationale, als dit mogelijk is. Verder nog een vraag over het keuren van een bedrijfsgroep. Dit is geen beoordeling op uniformiteit c.q. gelijkvormigheid, maar weerspiegeling van de kwaliteit van de dieren op het bedrijf. Het zou mooi zijn als dit zowel een samenstelling is van dieren van verschillende leeftijdsgroepen. Jaarlingen: onderscheid maken tussen dieren die wel en niet gelammerd hebben. Bijvoorbeeld een notitie in het programmaboekje. Volwassen oaien moeten wel gelammerd hebben? Ter Veen biedt aan om de hekjes weer af te leveren als hij na de keuring weer noordwaarts keert (waarvoor dank!).
8. Ledenaantal. We hebben een groter aantal opzeggingen gekregen. Een reden die we zeker niet mogen onderschatten is het gedoe rondom administratie en het aantal rekeningen van diverse instanties. Wellicht nog eens alles overzichtelijk op een rij zetten en benoemen/aanbieden bij verkoop van dieren. Dit kan samen met het overhandigen van het aanmeldingsformulier. Ook op de site benoemen. Vragen of ieder verkopend lid wil wijzen op het belang van lidmaatschap van onze vereniging.
9. Oornummers. Ook dit jaar kunnen we weer gezamenlijk oornummers bestellen. Toon verstuurt een brief naar de leden. Er worden 2 verschillende maten oornummers aangeboden bij Elda. De bekende met fokletters en een kleinere zonder fokletters. Beide merken kunnen gebruikt worden.
10. Data: Bestuursvergadering 16 februari, Voorjaarsledenvergadering- 13 april, Fokkerscontactdag- 1 juni, Keuring zuid in Soerendonk- 29 juni, Keuring noord Makkinga- 27 juli, Nationale keuring Kootwijkerbroek- 24 augustus, Bestuursvergadering- 14 september, Najaarsledenvergadering- 9 november.
11. Rondvraag: Zijn er veel contacten via twitter en facebook? Valt wel wat tegen. Jan Wever: staartlengte op de site.
12. Sluiting. Voorzitter Toon Verhoeven bedankt iedereen en Ad Ordelman in het bijzonder voor zijn gastvrijheid en wenst allen een goede terugreis.

Ontheffing coupeerverbod.

Eind 2012 is een rapport verschenen van het ministerie waarin onze ontheffing van het coupeerverbod wordt geëvalueerd. Daarin zijn een aantal aanbevelingen opgenomen. Het ministerie zal hierover op korte termijn een besluit nemen. Het besluit zal naar verwachting inhouden dat we een beleid moeten gaan maken hoe we als vereniging actief gaan fokken op kortere staarten. Dergelijke maatregelen hebben grote consequenties voor onze leden. Gaan we vooral fokken op de staarten of blijven we ook naar exterieur, uitstraling etc kijken? Wat het ministerie ook zal beslissen, we zullen iets moeten gaan doen. Als bestuur hebben we de intentie om de leden geen dwingende maatregelen voor te leggen. We adviseren om alleen

Clunformatie no. 30

maar rammen met negatieve staartfokwaarden voor de fokkerij te gebruiken. Of dit voldoende zal zijn voor het ministerie weten we niet. Om binnen ca 15 jaar naar een staart van 10 cm te komen, zouden veel verdergaande maatregelen nodig zijn: dan zouden slechts de 10% beste staartfokwaarden ingezet mogen worden

Naast het meten kunnen we ook selecteren op staarten die een hoge implant hebben. Daarmee kan een ooi haar staart makkelijker omhoog houden en zal die minder snel bevuild worden. Ook kun je al vlug bij een lam zien of het zijn staart draait; dat helpt ook bij het schoonhouden.

Welke maatregelen we vanuit het ministerie opgelegd zullen krijgen om de ontheffing te kunnen behouden weten we nog niet. Als bestuur zijn we van mening dat de maatregelen niet mogen leiden tot het verliezen van leden in onze vereniging. Het hebben van een ontheffing op het couperen mag dus niet ten koste van alles gaan.

Zodra we het besluit van het ministerie weten zullen we u hiervan direct in kennis stellen.

Het bestuur.

Ingezonden brief van magazine Levende Have

Het magazine Levende Have verzocht ons om de volgende tekst door te sturen naar onze leden:

"Beste fokkers,

Het magazine Levende Have bereikt met een oplage van 8000 exemplaren en een leesdichtheid van 16.000 eens in de twee maanden een groot aantal liefhebbers van boerderijdieren. We willen jullie van dit bereik graag mee laten profiteren. De lezers van het magazine vormen immers een belangrijke "afzetmarkt".

Onze uitgave verschijnt in : februari, april, juni, augustus, oktober en december.

Vanwege de frequentie van het magazine is het weinig zinvol kleine advertenties te plaatsen die het aanbod van dieren onder de aandacht brengt. Tegen de tijd dat het magazine verschijnt is het dier vaak al verkocht. Een of meerdere fokkerspagina's daarentegen kunnen ervoor zorgen dat jullie geregeld bij de lezers "langskomen".

Levende Have wil ruimte op de fokkerspagina's aanbieden aan fokkers die zijn aangesloten bij een stamboek. Dit in verband met de kwaliteit van de dieren en de kennis die onder stamboekfokkers aanwezig is.

We willen hierbij voorrang geven aan fokkers van verenigingen die partner zijn van het Landelijk

Kennisnetwerk Levende Have en/of fokkers die abonnee zijn van het magazine.

U kunt tegen een geringe vergoeding van € 16,75 per keer en € 90,- voor zes keer een foto/logo en tekst (20 woorden) plaatsen. Ter vergelijking: normale advertentieruimte van die omvang kost € 30 ,- per plaatsing.

Uiteraard zijn er ook andere advertentie mogelijkheden, kijk op: www.levendehave.nl

Graag horen we van jullie of jullie belangstelling hebben voor dit aanbod.

Kent u zelf fokkers die dit bericht niet ontvangen hebben, we stellen het zeer op prijs als u dit verder mailt.

Met vriendelijke groet,

Miranda Lueb -Schiphorst
Advertentieacquisitie Levende Have
Tel: 0316 – 523 788
info@lueb-media.nl"

Belangrijke data

▪ Voorjaarsledenvergadering	13 april 2013
▪ Fokkerscontactdag`	1 juni 2013
▪ Keuring Zuid Soerendonk	29 juni 2013
▪ Keuring Noord Makkinga	27 juli 2013
▪ Nationale Keuring	24 augustus 2013
▪ Najaarsledenvergadering	9 november 2013

Clunformatie no. 30

Drie oaien en een ram bij Dick Schumer (nieuw lid). Het koppeltje werd afgelopen jaar gekocht bij Richard Ogink in Wesepe.

Links: André van den Ouden die een flesje geeft aan een lam van zijn eerste drieling.
Rechts: Foto van Toon Verhoeven van een lammetje dat heerlijk op zijn moeder ligt.

Wij willen in de Clunformaties elke keer een aantal leuke foto's laten zien.
Stuur daarom ook eens een foto. Dat kan digitaal via e-mail (lian.hielkema@xs4all.nl)
of gewoon via de post naar Lian Hielkema (Parkstraat 14, 4021 CB Maurik)

Redactie:
Lian Hielkema (eindredactie): lian.hielkema@xs4all.nl
Gerard Scholtes: gerard.scholtes@xs4all.nl
Ton van der Toorn: vandertoorn@hotmail.com